

طراحی و ساخت دستگاه غنی سازی آب جهت آبیاری قطره ای در گلخانه های هیدروپونیک (۴۹۳)

ایرج ولی نژاد^۱، علیرضا محمد شهری^۲، مهدی عربیان^۳

چکیده

سیستم های غنی سازی آب در صنایع مختلف از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. این سیستم در صنایع گلخانه ای هیدروپونیک جهت آبیاری قطره ای و افزودن و غنی سازی آب به منظور تغذیه مناسب گیاه تحت کشت به ر می رود. از مزایای استفاده از این سیستم کاملا مکانیزه علاوه بر دقت بالا در ترکیبات مواد افزودنی به آب به طور بر خط، می توان به قابلیت استفاده از آن در سیستم آبیاری حلقه بسته اشاره نمود که از هدر رفتن مواد افزوده شده به آب و نیز خود آب که در مناطق کم آب از اهمیت ویژه ای برخوردار است اشاره نمود. با استفاده از تجهیزات پیشرفته سنسوری و عملگرهای خاص جهت تزریق مواد افزودنی و استفاده از سیستم های پردازشگر از قبیل کامپیوتر صنعتی و نیز PLC می توان به طور پیوسته تمامی پارامترهای مورد نظر از قبیل PH ، EC ، دما و فلوی سیال را با استفاده از الگوریتم های کنترلی هوشمند کنترل نمود. استفاده مجدد از آب برگشتی علاوه بر صرفه اقتصادی در به هدر نرفتن آب و مواد افزودنی به آن، تأثیر بسزایی در بهداشت محیط زیست خواهد داشت. سیستم کنترل دائماً اطلاعات مواد موجود در آب را توسط سنسورهای مختلف اندازه گیری نموده، میزان عبور (دبی) و سرعت را نیز محاسبه می کند و هم زمان با توجه به اطلاعاتی که از آب ورودی دارد، میزان تزریق مواد مورد نیاز را تنظیم می نماید. عملیات اندازه گیری پس از تزریق مواد دوباره انجام شده و میزان تزریق تصحیح می گردد. سیستم غنی سازی آب مورد نظر در این مقاله جهت استفاده در گلخانه هوشمند دانشگاه علم و صنعت ایران طراحی و ساخته شده است.

۱- آزمایشگاه تحقیقاتی میکاترونیک، دانشگاه آزاد اسلامی قزوین

۲- پژوهشکده الکترونیک، دانشگاه علم و صنعت ایران

مقدمه :

گیاهان برای رشد به نور خورشید، محیط مناسب و آب احتیاج دارند و برای رشد بهینه گیاه، آب باید دارای مواد معدنی مناسب و با اندازه‌های مشخص باشد. با توجه به اینکه آب مناسب همیشه موجود نمی‌باشد سیستم غنی سازی در ابتدا مواد معدنی مضر آب را جدا کرده (اصطلاحاً سبک سازی) و سپس مواد مورد نیاز را با توجه به میزان موجود آنها در آب به صورت بر خط (online) به آب اضافه می‌کند. در این طرح مواد غنی سازی در مخازن جداگانه قرار گرفته و توسط انژکتورهای مخصوص به آب تزریق می‌شوند. سیستم کنترل دائماً اطلاعات مواد موجود در آب را توسط سنسورهای مختلف اندازه‌گیری نموده، میزان عبور (دبی) و سرعت را نیز محاسبه می‌کند و همزمان با توجه به اطلاعاتی که از آب ورودی دارد، میزان تزریق مواد مورد نیاز را تنظیم می‌نماید. عملیات اندازه‌گیری پس از تزریق مواد دوباره انجام شده و میزان تزریق تصحیح می‌گردد.

استفاده از مواد شیمیایی در سیستم های آبیاری که آبیاری شیمیایی نامیده می‌شود، به صورت تجربی در سالهای گذشته مخصوصاً در کاربرد کودهای شیمیایی مورد استفاده قرار می‌گرفت. اولین دلیل برای استفاده از آبیاری شیمیایی مقرون به صرفه بودن این روش از نظر اقتصادی است. به طور معمول، این روش یعنی استفاده از مواد شیمیایی در آب، آبیاری بسیار ارزان تر از روش های دیگر می‌باشد. این روش نه تنها تمام نیازهای گیاهان را برآورده می‌سازد بلکه از نظر آلودگی محیط، آلودگی را به کمترین حد خود خواهد رساند. با آبیاری شیمیایی، مواد شیمیایی تنها در مواقع لزوم مورد استفاده گیاه قرار می‌گیرند و مقدار کمی از مواد شیمیایی با بارش بارانهای سنگین از خاک شسته شده و منجر به آلودگی محیط می‌شوند. از جمله امتیازات استفاده از این روش می‌توان به کاهش آسیب رساندن به کاربر و کاهش مقدار مواد شیمیایی مورد استفاده اشاره کرد.

از این روش برای تولید انواع گیاهان پرورشی از جمله پرورش گل رز و محصولات متنوع زراعی استفاده شده است. به عنوان مثال می‌توان به نقش آن در تولید گوجه فرنگی، سیب زمینی و... اشاره کرد.

گیاهان برای رشد به هفده عنصر به شرح زیر نیازمند است:

C, H, O, N, P, K, Ca, Mg, S, Fe, Mn, Zn, Cu, B, Mo, Cl, Ni
باشد تا این عناصر را به گیاه برسانند. کودها به دو دستهٔ ماکرو و میکرو طبقه بندی میشوند. کودهای ماکرو کودهایی هستند که گیاه به مقدار فراوانی به آنها احتیاج دارد و شامل دو دسته اولیه و ثانویه می‌باشند. نوع اولیه شامل P, N و K بوده و نوع ثانویه Ca, Mg, S می‌باشد.

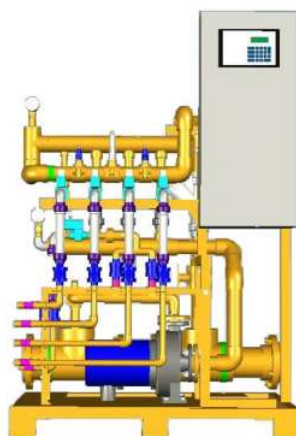
البته انواع مختلف گیاه به مقدارهای متفاوتی از کود احتیاج دارند و در مورد نوع میکرو این مسئله مهم تر می‌باشد. کودهای کامل شامل کود ماکرو اولیه بوده که در بسته‌های آماده با نام‌های تجاری N, P, K موجود هستند. PH و EC پارامترهای مهم آب غنی شده هستند. مقدار PH آب غنی شده برای مصرف گیاه باید در حدود ۶ تا ۶٫۵ با توجه به نوع گیاه پرورشی تنظیم شود. تزریق اسید باید به نحوی انجام گیرد که این میزان در محدوده مجاز ثابت بماند. EC میزان هدایت الکتریکی مایع بوده و با واحد میکروزیمنس اندازه‌گیری می‌شود. میزان EC رابطه مستقیم با TDS یا همان سختی کل دارد. میزان EC باید بین ۰٫۸ تا ۱٫۵ بر اساس نوع گیاه ثابت بماند. میزان تزریق مواد غنی سازی نسبت به دبی آب اصلی باید کنترل شده تا این پارامترها در محدوده مجاز ثابت بمانند [۱].

مواد و روش‌ها :

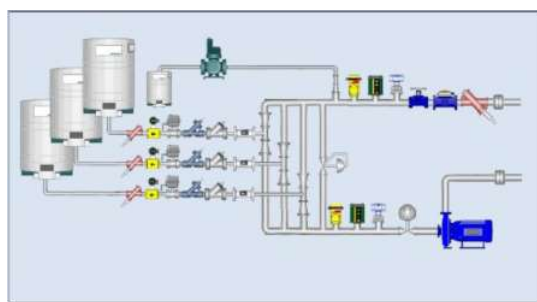
هدف از طراحی این دستگاه اضافه نمودن مواد معدنی مورد نیاز گیاه، به آب آبیاری سیستم می‌باشد. طراحی این دستگاه در سه مرحله مکانیک، الکترونیک، مانیتورینگ و کنترل انجام گرفته است.

طراحی و ساخت مکانیکی:

سازه اصلی دستگاه که کل قطعات بر روی آن نصب می‌شود باید توانایی تحمل بار استاتیکی، دینامیکی را داشته باشد. بدلیل اینکه محیط کاری این دستگاه همیشه دارای رطوبت بالایی بوده و آبریزی زیادی خواهیم داشت لذا ساختار دستگاه باید از جنسی انتخاب شود که احتمال زنگ‌زدگی منفی گردد. به همین دلیل استفاده از آلومینیوم یا استیل کامل منطقی است. البته استفاده از آهن با روکش‌های خاص نیز

امکان پذیر و باعث کاهش هزینه خواهد شد. در شکل زیر ساختار دستگاه و نقشه اجرایی نمایش داده شده است.

شکل(۱): ساختار دستگاه و نقشه اجرایی غنی ساز آب

همان طور که در شکل (۱) ه می شود این سیستم دارای ۴ مخزن است که ۳ مخزن آن برای کودهای شیمیایی و ۱ مخزن برای اسید در نظر گرفته شده است. در این سیستم بعد از اندازه گیری دبی آب ورودی، PH، EC و دمای آب ورودی توسط سنسورهای نصب شده در مسیر ورودی اندازه گیری می شود و با توجه به مقدار مواد مورد نیاز برای بدست آوردن محلول نهایی مناسب، مواد شیمیایی و اسید در طول مسیر به آب تزریق می شوند و در نهایت بعد از تزریق در مسیر خروجی آب غنی شده پارامترهای مهم دوباره اندازه گیری می شوند [۲].

روش های ترکیب مواد غنی ساز بر اساس تجهیزات به کار رفته در آنها طبقه بندی می شوند. ساده ترین روش تزریق مواد، روش اختلاف فشار است. در این روش هیچگونه احتیاجی به تجهیزات الکتریکی نمی باشد و دارای دقت پایین بوده و امکان تزریق متناسبی نیز نخواهد بود. در ساخت دستگاه از روش اختلاف فشار، به علت دقت پایین استفاده نشده است. در روش مکش (ونتوری) با عبور سیال از ونتوری در مسیر سوم ونتوری، یک اختلاف فشار و مواد غنی ساز از این محل با آب اصلی ترکیب می شوند. از این روش به علت ساده بودن قطعات دستی، نصب آسان و مناسب بودن برای تزریق متناسبی، برای ترکیب کودهای شیمیایی که در سه مخزن قرار گرفته اند استفاده می کنیم. در روش دوزینگ پمپ می توان با تحریک هیدرولیکی یا برقی مواد غنی ساز را در مسیر اصلی تزریق کرد. این روش از دقت بالایی جهت ترکیب متناسبی مواد برخوردار بوده و به دلیل عدم کاهش فشار خط و سادگی اتوماتیک سازی، یکی از پر مصرف ترین روش های ترکیب می باشد. برای ترکیب اسید جهت تنظیم میزان PH، از دوزینگ پمپ استفاده شده است.

از آنجایی که بعضی از قطعات مانند شیرها، انژکتورها و ... در مقابل ذرات معلق در آب آسیب پذیر هستند و امکان گرفتگی آنها وجود دارد، لذا وجود فیلتر در مسیر ورود سیال همیشه از ملزومات است. به همین دلیل در مسیر ورودی آب اصلی و مسیر ورود کودهای شیمیایی از فیلتر استفاده می کنیم. از شیرهای برقی (سلونوئیدی) که در آنها یک مغنت (سیم پیچ) باعث ایجاد میدان

مغناطیسی شده و با حرکت یک کپسول مسیر عبور سیال باز و بسته می‌شود، به عنوان عناصر نهایی جهت اعمال سیگنال کنترلی استفاده شده است. دبی عبوری سیال را می‌توان با شیر دستی نیز تنظیم نمود. با استفاده از این شیرها می‌توان با داشتن ماکزیمم سرعت سیال میزان نهایی دبی را در اندازه خاص محدود کرد. از این نوع شیر برای کالیبراسیون دستگاه برای کار در محدوده و بازه مشخص استفاده می‌کنیم. شیرهای یک طرفه برای عبور سیال در یک جهت و جلوگیری از حرکت در جهت مقابل، در مسیر ورودی کودهای شیمیایی قرار گرفته است [۳].

یکی از پارامترهای مهم برای کنترل این دستگاه داشتن مقدار آب گذرنده در واحد زمان است. فلومتر الکترونیکی میزان حجم مایع عبوری بر زمان را بصورت یک سیگنال الکترونیکی نمایش می‌دهد بسیاری از این فلومترها دارای توتالایزر جهت نمایش مجموع مایع عبوری هستند. از این فلومتر برای داشتن سیگنال فیدبک جهت کنترل استفاده می‌کنیم. علاوه بر فلومتر الکترونیکی از فلومتر مکانیکی برای تنظیم و کالیبراسیون شیرهای دستی در مسیر ورود کودهای شیمیایی استفاده می‌کنیم. فلومتر مکانیکی از یک استوانه شفاف (شیشه ای یا پلاستیکی) تشکیل شده و بر اثر عبور سیال از پایین به سمت بالا هرم معکوس داخل آن شناور کرده و این هرم را در یک وضعیت از این استوانه قرار می‌دهد. مدرج بودن استوانه امکان خواندن میزان حجم مایع عبوری بر ساعت را می‌دهد.

شکل (۲): نمای کلی دستگاه غنی ساز آب

طراحی و ساخت تجهیزات الکترونیکی:

طراحی و ساخت فلومتر:

روش‌های مختلفی جهت اندازه‌گیری دبی عبور سیال استفاده می‌شود. یکی از این روش‌ها، روش توربینی است که در آن عبور سیال باعث چرخش یک پروانه (محوری یا شعاعی) می‌شود سرعت چرخش پروانه میزان دبی را بدست می‌دهد. بدلیل ساخت آسان روش توربینی در این دستگاه از این نوع استفاده شده است. همان‌طور که گفته شد ساخت روش توربینی ساده بوده اما روش توربینی دارای دقت بالایی نیست [۴]. در این سیستم نیز دقت روش توربینی کافی بوده و خطای آن قابل اغماض است. چرخش‌های پروانه توسط دو عدد سنسور اثر میدان (HALL) دریافت می‌شود. بر روی پروانه یک قطعه آهن ربا نصب شده و با هر چرخش یکبار سنسورها تریک می‌شوند. نرم‌افزار میکرو کنترلی که پالس‌های هال سنسورها را دریافت می‌کند با دریافت پالس از هال سنسور اول منتظر پالس سنسور دوم می‌شود و پس از دریافت پالس هال سنسور دوم یک دور پروانه را به حساب می‌آورد. در صورت توقف دبی و احتمال لرزش در مقابل یکی از هال سنسورها سیستم دچار خطا نخواهد شد. اگر پالس‌ها پی در پی نباشد و این شرایط تکرار شود سیستم خطای فلومتر را اعلام می‌کند.

طراحی و ساخت درایو سنسور PH:

سه قسمت برای اندازه‌گیری PH مورد نیاز است :

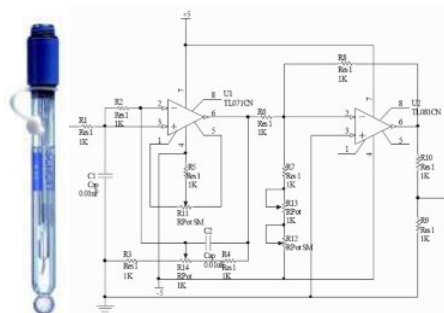
- ۱- سنسور اندازه‌گیری شامل الکتروود اندازه‌گیری الکتروود مرجع و سنسورها
- ۲- مدار تقویت کننده

۳- مدار اندازه گیر

سنسور اندازه گیری در شکل (۳) نمایش داده شده است. این سنسور مانند یک باتری عمل می کند که قطب مثبت مانند الکتروود اندازه گیری و قطب منفی مانند الکتروود مرجع می باشد.

این الکتروود به یون هیدروژن حساس است و میزان ولتاژ خروجی از الکتروود مستقیماً به مقدار یون هیدروژن بستگی دارد وقتی سنسور داخل مایع غوطه ور می شود میزان خروجی بر حسب دما تغییر می کند پس باید سیستم اندازه گیری بر اساس دما میزان اندازه گیری شده را تصحیح کند سنسور PH نیز مانند باتری دارای عمر نامتناهی نیست ولی در محلول خنثی عمر طولانی دارد الکتروود مرجع دارای امپدانس برابر چند کیلو اهم بوده ولی الکتروود اندازه گیری دارای همان امپدانس ۴۰۰ مگا اهم می باشد. مدار اندازه گیری باید دارای امپدانس بالایی باشد تا ولتاژ این الکتروود را اندازه گیرد، مدار اندازه گیری به شکل زیر می باشد. به ازای هر یک عدد PH در دمای اتاق (25C) به میزان ۵۹/۱۶ میلی ولت خروجی خواهیم داشت. میزان ولتاژ الکتروود بین ۴۱۴- تا ۴۱۴+ ولت می باشد.

مدار اندازه گیری PH به شکل (۳) می باشد.

شکل ۳: مدار اندازه گیری PH و نمونه ای از سنسور اندازه گیر

الکتروود به IC1 متصل می شود، IC1 یک اپ امپ با امپدانس بسیار بالاست. میزان تقویت کنندگی IC با پتانسیومتر R14 تنظیم می شود. C2 برای تثبیت آمپلی فایر است و R5/R11 آفست آمپلی فایر را تنظیم می نماید. سیگنال تقویت شده به مدار آفست و د می شود. IC2 یک اپ امپ بسیار متداول است. مقدار آفست توسط R12 و R15 تنظیم می شود. این مدار برای آفست حدود ۲۰ ولت طراحی شده است. در خروجی مدار یک تقسیم کننده ولتاژ نیز پیش بینی شده است. ولتاژها به شکل زیر می باشد :

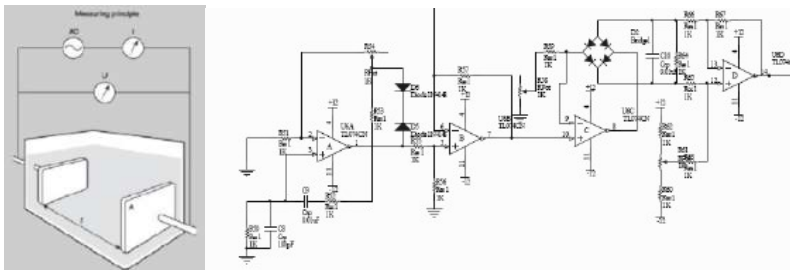
□ قبل از IC1 : از ۴۱۴- تا ۴۱۴+ ولت

□ بعد از IC1 : ۲ تا -۲ ولت

□ بعد از IC2 : ۰ تا ۴ ولت

طراحی و ساخت درایو سنسور EC:

همان طور که در شکل (۴) نمایش داده شده است الکتروود سنسور EC شامل دو قطب (سطح 1 cm^2 با فاصله 1 cm) که در محلول غوطه ور می شود و ولتاژ AC به آن اعمال می گردد. میزان جریان انتقال یافته، جهت اندازه گیری مقاومت استفاده می شود. البته پس از یکسو سازی میزان دما نیز باعث تصحیح مقدار خوانده شده می گردد. مدار شکل زیر شامل سه قسمت اسپلاتور، تقویت کننده و یکسو ساز می اشد.

شکل ۴: مدار اندازه گیری EC

در قسمت اسپلاتور یک منبع سینوسی متناوب معادل 1KHZ اخته می شود و قسمت تقویت کننده با فرض یک مقاومت ناشناخته، پراب در حقیقت یک پای یک مقسم ولتاژ در ورودی اپ امپ می باشد. در صورتیکه هدایتی وجود نداشته باشد خروجی اپ امپ برابر ورودی + (پایه ۵) میباشد وقتی هدایت افزایش پیدا میکند مقدار فیدبک منفی (متناسب با ضریب تقویت اپ امپ) کاهش می یابد، چون مقداری از سیگنال توسط پراب زمین هدایت می شود فیدبک کم یعنی تقویت بالا را به همراه خواهد داشت. در قسمت یکسو سازی، ولتاژ AC به DC تبدیل شده و سپس توسط اپ مپ scale می شود [5].

شکل ۵: فلومتر و سنسورهای به کار رفته در سیستم

مانیتورینگ و کنترل:

روش های مختلف استفاده از میکروکنترلر، IPC و PLC جهت کنترل استفاده می شود و ترکیب این روش ها نیز امکان پذیر است. در این مقاله از PLC جهت جمع آوری اطلاعات و ارسال فرمان و پردازش های اولیه و ارسال آنها به IPC جهت ارتباط با کاربر و پردازش های خاص و پیچیده استفاده شده است. سایز PLC مورد نظر برای ساخت از نوع ماجولای و متوسط در نظر گرفته شده است. این PLC شامل تجهیزات CPU، ماجول ورودی دیجیتال با ۱۶ ورودی، ماجول خروجی دیجیتال با ۱۶ خروجی، ماجول کنترل حلقه بسته با حداکثر ۴ حلقه، ماجول ورودی آنالوگ می باشد. شکل کامل این PLC در شکل (۶) نمایش داده شده است. ماجول cpu شامل یک پروسور با سرعت 40MHz همراه با حافظه و کنترل شبکه CAN و RS485 (MODBUS)، RS232، و همچنین RTC و ترمینال خواندن حافظه SD می باشد. بک پین این PLC مشابه PLC های ماجولای متوسط شرکت های سازنده، یک ریل برای بستن ماجول ها می اشد. ماجول ها توسط یک سوکت DType و 9 پین به همدیگر متصل می شوند. تغذیه PLC نیز بصورت یک ماجول در کنار cpu بر روی Back Plan قرار می گیرد و از طریق کابل ارتباط شبکه تغذیه مورد نیاز PLC و ماجول ها را به آنها می رساند [۴]. این تغذیه بصورت سوئیچینگ بوده و ولتاژ های +۱۲ و -۱۲ و +۵ و -۵ ولت را تولید کرده و در اختیار ماجولها قرار می دهد بجز ماجول ورودی و خروجی آنالوگ همگی ولتاژ +۵ ولت استفاده کرده و این ماجول تمامی ولتاژها را استفاده می کند. بدلیل اینکه تمامی ماجول های جانبی نیاز به یک cpu همراه با کنترل شبکه سریال CAN و ۲۳۲ دارند یک برد کوچک شامل این مدار ساخته شده و این برد بصورت سوکتی بر روی برد اصلی ماجول نصب می شود.

میکرو کنترلر استفاده شده در این برد ساخت شرکت ATME1 با نام AT89C51CCOL بوده که یک میکروکنترلر بسیار قدرتمند همراه با پشتیبانی کنترلر CAN و همچنین از نظر نرم افزاری دارای بوت لوادر نیز می باشد. ماجول ورودی دیجیتال به صورت استاندارد با ورودی 24V طراحی شده و دارای دو پورت 8 تایی می باشد. هر پورت دارای یک پایه مشترک و 8 پایی ورودی بصورت PNP (استاندارد زیمنس) می باشد. تمامی ورودی ها از طریق یک اپتوکوپر با میکروکنترلر ارتباط داشته و تا 500 ولت ایزوله هستند. روشن شدن هر کدام از ورودی ها و همچنین ارتباط ماجول با cpu اصلی توسط LED بر روی ماجول نمایش داده می شود.

ماجول خروجی دیجیتال نیز بصورت استاندارد برای خروجی 24v طراحی شده و دارای دو پورت 8 تایی می باشد و هر پورت دارای یک پایه مشترک و 8 پایه خروجی بصورت NPN می باشد. برای هر خروجی یک لپه (آی سی 2804) با حداکثر ولتاژ 50v در نظر گرفته شده است. فعال شدن هر یک از خروجی ها و همچنین ارتباط با cpu اصلی توسط یک LED روی ماجول نمایش داده میشود.

ماجول کنترلر حلقه بسته بصورت PID توانایی کنترل چهار حلقه بطور همزمان را دارد. مانند تمام حلقه ها یک اکچواتیور آنالوگ به همراه یک فیدبک مورد نیاز است و در این ماجول نیز چهار اکچواتیور بصورت 12 خروجی دیجیتال به همراه چهار کانال ورودی فیدبک بصورت 12 ورودی پالس (تعداد پالس نمایشگر میزان ورودی آنالوگ است) در نظر گرفته شده است. مقادیر set point و PID توسط cpu اصلی PLC به این ماجول ارسال شده و این ماجول با تغییر مقدار اکچواتیور سعی در تثبیت میزان فیدبک می کند.

مجاول ورودی آنالوگ دارای 4 ورودی ولتاژ و 4 ورودی جریان می باشد. با توجه به تقویت کننده طراحی شده میزان ورودی ولتاژ در حد میلی ولت و میزان جریان در حالت استاندارد 20-0 یا 20-4 میلی آمپر در نظر گرفته شده است.

میزان تفکیک اسن ماجول 10Bit بوده و مقدار ورودی را بین 0 تا 2048 نگاشت میکند. جهت مانیتورینگ سیستم از یک PC به همراه یک LCD ، 14 اینچ استفاده شده است. در این سیستم امکان استفاده از زبان های مختلف برنامه نویسی مقدور می باشد. زبان امه نویسی انتخاب شده ویژوال ++C محصول شرکت میکرو سافت می باشد. سیستم مانیتورینگ اطلاعات مورد نظر را از PLC سیستم گرفته و نمایش می دهد . همچنین تنظیمات سیستم از این طریق به PLC منتقل می شود. نرم افزار مانیتورینگ دارای امکانات زیر می باشد :

- مانیتورینگ عملیات
- تنظیم پارامترها و زمان بندی
- ثبت و ارسال اطلاعات و نمودارها
- کالیبراسیون
- کنترل دستی دانومات
- نمایش خطاها

شکل ۶: نمای کلی PLC

برای مانیتورینگ عملیات PC با خواندن حافظه PLC اطلاعات مورد نیاز عملیات را نمایش می دهد. پارامترهای فیزیکی که این سیستم نمایش می دهد بشرح زیر است :

- حجم آب عبوری
- حجم مواد غنی سازی اضافه شده به تفکیک K,P,N
- حجم اسید تزریق ده
- PH ورودی و خروجی آب
- دمای ورودی و خروجی آب
- میزان PH و EC تعیین شده
- وضعیت سطح تانک های مواد غنی ساز و اسید

وضعیت شیرها و پمپ

اطلاعات اکچواتورهای سیستم نمایش داده می شود این اطلاعات بشرح زیر هستند:

- میزان باز بودن شیرهای تناسبی مواد غنی ساز
- روشن یا خاموش بودن پمپ اصلی
- تعداد ضربان در زینگ پمپ و وضعیت کنونی

تاریخ و ساعت

نرم افزار PLC شامل قسمت هایی است که می تواند عملیات کنترل ورودی و خروجی های دیجیتال و ارتباط آنها، اعلام خطاها، دریافت ورودی های آنالوگ و ارسال به ماژول کنترل حلقه بسته، محاسبه میزان کود و ارسال آن به ماژول کنترل حلقه بسته و تنظیم پارامترهای کنترل حلقه بسته را انجام دهد. تمامی ماژول های PLC دارای یک نرم افزار *firmware* برای کنترل ورودی ها و خروجی های خارجی و همچنین ارتباط با *cpu* هستند. اما ماژول کنترل حلقه بسته بدلیل عمل کنترل که انجام می دهد دارای نرم افزار مفصل تری می باشد. برای محاسبه میزان کود *CPU* پس از اولین دریافت مقدار *EC* آب ورودی که دارای تغییرات بسیار کم می باشد میزان تزریق کود را برای هر نوع محاسبه می کند. این میزان ضربدر ضریب فلو ورودی برای ماژول کنترل حلقه بسته فرستاده می شود. سنسور *EC* دومی که برای این طرح در نظر گرفته شده فقط برای نمایش می باشد. ماژول کنترل حلقه بسته پس از دریافت میزان *SET POINT* مقدار شیر تناسبی را بقدری *Z* می کند تا مقدار تنظیم شده روی فلومتر خوانده شود. توسط یک حلقه *PI* خطاها محاسبه شده و دوباره اعمال می شود.

نتیجه گیری و پیشنهادات :

در بسیاری از گلخانه ها امکان برگشت مواد آبیاری وجود دارد. این سیستم به دلیل داشتن سنسورهای EC و PH و دما در مسیر ورودی قابلیت ترکیب برگشت مواد آبیاری شده با آب نرم را دارا بوده که در صورت کمبود مواد مغذی، مواد لازم دوباره به آن اضافه گردیده و برای آبیاری مجدد مورد استفاده قرار می گیرد.

با اضافه کردن چند سنسور در خاک و همچنین سنسور اندازه گیری تابش نور می توان میزان مورد نیاز مواد غنی سازی را تصحیح نمود. بدین معنی که با افزایش میزان تابش، میزان نیاز گیاه به مواد غنی ساز تغییر میکند و همچنین سنسورهای داخل خاک می تواند گزارشی از نحوه استفاده مواد و میزان افزایش مواد داخل خاک (مصرف نکردن مواد توسط گیاه و عدم احتیاج گیاه) تهیه و میزان مواد مغذی ساز را تصحیح کند.

سیستم دارای پورت های 232، 485، CAN می باشد و امکان رد و بدل کردن اطلاعات بر روی شبکه را دارد. لذا سیستم کنترل اصلی گلخانه می توان فرامین مختلف مثل روشن و خاموش شدن، نسبت ترکیب، میزان PH و EC را به دستگاه ارسال نماید.

در قسمت کنترلی این دستگاه از الگوریتم کنترلی ساده PI استفاده شده است با مرور زمان به دلیل گرفتگی لوله ها بر اثر رسوب مواد غنی ساز و حتی گرفتگی سنسورها مدل سیستم دچار تغییرات شده و کنترل کننده PI بدلیل وابستگی به مدل سیستم عملکرد مطلوب را به همراه نخواهد داشت. لذا در بخش کنترلی سیستم می توان از روشهای مختلف تطبیقی برای تعیین ضرایب کنترل کننده PID استفاده کرد. این سیستم به دلیل وجود سنسور PH دارای تاخیر زمانی زیادی می باشد، به همین دلیل استفاده از روشهای کنترل هوشمند عملکرد بهتری را نسبت به روش های کلاسیک به همراه خواهند داشت.

فهرست منابع :

- 1-Hochmuth . G. J. 2002. Production Systems : Florida Greenhouse Vegetable Production. Handbook, v(2).
- 2- Smajstrla, A, Clark, G, Haman , D.Z and Zazueta , F.S . 1994. Design of Agricultural Irrigation Systems in Florida.
- 3- Boman, B, Skukla, S, Haman, D. 2004. Chemigation Equipment and Techniques for Citrus. Univ, of Florida, IFAS.
- 4- fedro, S, Allen, G. 2002. irrigation system controllers. university of florida, ifas extension.
- 5- Th.H. Gieling, G. van Straten, H.J.J. Janssen, H. Wouters . 2005. ISE and Chemfet sensors in greenhouse cultivation . Sensors and Actuators , 74–80.
- 6- Krishna, S. Nemali, M. 2006. An automated system for controlling irrigation in potted plants. Scientia Horticulturae, v(110): 292–297